

## ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ ΕΙΣ ΤΟ «ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ»

Ἐν τόμῳ ΚΒ' (1952) σ. 33-59 τῆς ἐπὶ χεῖρας Ἑπετηρίδος ἐδημοσίευσα τὸ πρῶτον τὸ Περίγραμμα τοῦτο, περιέχον 206 λήμματα, θεωρῶν τὴν σύνταξιν του ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν καὶ βάσιν τῆς ἐπιχειρηθησομένης τυχὸν συγγραφῆς τῆς ἱστορίας τοῦ Μεταβυζαντινοῦ Δικαίου· ὡς πρώτη<sup>1</sup> ἀπόπειρα συντάξεως συστηματικοῦ Περιγράμματος τῆς περιόδου ταύτης τῆς ἱστορίας τοῦ Δικαίου, ἐπαρουσίαζε τοῦτο πολλὰς ἐλλείψεις, ὧς ἐκ τούτου δ' ἠναγκάσθην, μετὰ τετραετίαν νὰ δημοσιεύσω τοῦτο ἐκ νέου (ἐν ΕΕΒΣ ΚΖ' 1956, σ. 164-197), τῶν λημμάτων ἀνελθόντων εἰς 380. Αἱ παραλείψεις ὅμως ἔξακολουθοῦν, ἀτυχῶς, νὰ εἶναι πολλαί· κατὰ τὰ δύο μόλις διαρρυθσάντα ἀπὸ τῆς β' ἐκδόσεως ἔτη, ἐσημείωσα 41 νέα λήμματα, τινὰ τῶν ὁποίων ὀφείλονται εἰς μεταγενεστέρας ἐκδόσεις, τὰ περισσότερα ὅμως εἰς ἀναδιφήσεις παλαιότερων δημοσιεύσεων. Ἐνόμισα, ὅτι θὰ παρεῖχεν ἐνδιαφέρον ἡ ἀνακοίνωσις σήμερον τῶν νέων τούτων λημμάτων.

Ἐν πρώτοις εἰς τὰς συντομογραφίας (ΚΒ' σ. 39 καὶ ΚΖ' σ. 165-166) δεόν νὰ προστεθῶσιν αἱ ἑξῆς:

Αργεντὶ = Ph. Argenti, Chius vincta or the occupation of  
Chios by the Turks (1566)... Cambridge 1941.  
Καλινδέρη = Μιχ. Καλινδέρη, Τὰ λυτὰ ἔγγραφα τῆς δημοτ. Βιβλιο-  
θήκης Κοζάνης (Θεσσαλονίκη 1951).  
Πετροπούλου = Γ. Α. Πετροπούλου, Νοταριακαὶ Πράξεις Παξῶν (Ἀθ.  
1958).

1365. Δίπλωμα Φιλίππου Β', ἡγεμόνος τῶν Ἀνδηγαυῶν, ἐπικυροῦν δύο  
προγενεστέρας (τοῦ 1357) ἀποφάσεις τοῦ ἀδελφοῦ του Ροβέρτου,

<sup>1</sup> Παλαιότερον ἐγένετο ἀπόπειρα συντάξεως τοιοῦτου Περιγράμματος, ἀλλ' ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς ἱστορίας τοῦ Βυζαντινοῦ Δικαίου, ὑπὸ τοῦ Zachariā von Lingenthal (Delineatio 1839, σ. 85 ἐπ. καὶ Geschichte d. griech. röm. Rechts, 1892, σ. 46-51) ἐξ 70 λημμάτων. Ἐπὶ τῇ βάσει τούτου, ἐγένοντο μεταγενεστέρας τὰ περιγράμματα τοῦ G. W. E. Heimbach, ἐν Ersch-Gruber, Allg. Encycl., τ. 87 (1869), σ. 1 ἐπ. καὶ τοῦ Γ. Α. Πετροπούλου, Ἱστορία καὶ Εἰσηγήσεις τοῦ ρωμ. Δικαίου (1944), σ. 267-273 καὶ ἐν Μ.Ε.Ε., τ. 10, σ. 640β-641α.

καθ' ἃς ἀνεγνωρίζοντο ἅπαντα τὰ προνόμια 33 ὁρθοδόξων ἱερέων τῆς ὑπαίθρου Κερκύρας, προνόμια πηγάζοντα ἀπὸ τοῦ δεσπότη τοῦ Ἡπείρου Μιχαὴλ Β' (1246), ἐδ. ὑπὸ Ἰω. Α. Ρωμανοῦ, ἐν ΔΙΕΕΕ 2 (1888 - 1889) σ. 587 ἐπ.

1535. Ἀπόσπασμα ἀχτναμὲ ὑπὲρ Χίου, σχετικῶς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ διαθέτειν, ἐδ. ὑπὸ St é p h a n o p o l i, σ. 13 σημ. 3.
1572. Βεράτιον σ. Σελῆμ Β' ὑπὲρ πΚ. Ἱερεμίου Β' « ...πᾶσαν ἐξουσίαν τοῦ ἔδωκε καὶ δεσποτείαν εἰς πάντας τοὺς... ἱερωμένους καὶ λαϊκούς, καὶ νὰ κάμῃ κατὰ τὸν νόμον καὶ κατὰ τὴν πίστιν αὐτοῦ, νὰ μὴ δὲν ἔχῃ κανένα ἐμπόδιον ἀπὸ τινος... » (Πατριαρχ. Κπ. Ἱστορία, ἐν Turcograecia σ. 177).
1636. Προνόμια ὑπὲρ τῆς ἑλλ. Κοινότητος Στεφανουπόλεως τῆς Τρανσυλβανίας, χορηγηθέντα ὑπὸ τοῦ Γεωργίου R á k o c z y, περιέχονται ἐν χφ. 976 Βιβλ. Ρουμανικῆς Ἀκαδημίας' προβλ. N. C a m a r i a n o, ἐν π. Balcania 6 (1943) σ. 204 ἐπ.
1640. Ὁρθόδοξος Ὁμολογία τῆς πίστεως τῆς... Ἀνατολικῆς, συνταχθεῖσα ρωσιστι ὑπὸ Πέτρου Μογίλα, μητρο. Κιέβου, ἀνεδ. ἐν μεταφράσει ὑπὸ I. Μεσολωρά, Συμβολικῇ (1883) Α' σ. 474-487. Περὶ τοῦ γάμου σχέσιν ἔχουν αἱ ἐρωτήσεις ἡθ', ρ', ρα', ριε', ρις'.
1696. Ψήφισμα 19 Μαΐου Ἑνετ. Γερουσίας, περὶ τρόπου ἐκλογῆς μητροπολιτῶν καὶ ἐπισκόπων ἐν Πελοποννήσῳ, ἐδ. ὑπὸ Ἰακ. Βισβίτζη, ἐν ΕΑΙΕΔ 7 (1956) σ. 5 ἐπ.
1699. Συνθήκη τοῦ Κάρολιτς, τῆς 16/26 Ἰαν., μεταξὺ Τουρκίας καὶ Αὐστρίας, ἐξ 20 ἄρθρων.
1700. Γράμμα πατρ. καὶ συνοδ. περὶ κωλυμάτων γάμου ἐκ πνευμ. συγγενείας, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' σ. 166 ἐπ. καὶ ὑπὸ Θεοτοκᾶ σ. 167, ἐκ χφ. Κριτίου σ. 246.
1704. τῆς 15 Σεπτ. Φιρμάνιον περὶ φορολογίας τῶν εἰς γάμον ἐρχομένων παρθένων, τέκνων ραγιαδων, μνημ. ὑπὸ Ἰ. Βασδραβέλλη, ἐκ κώδ. 10. σ. 85 Ἱεροδικείου Θεσσαλονίκης, ἐν π. Μακεδονικά 2, σ. 92.
1706. Γράμμα πΚ. περὶ κωλυμάτων γάμου ἐκ πνευμ. συγγενείας, ἐδ. ὑπὸ Θεοτοκᾶ, σ. 168, ἐκ κώδ. Κριτίου σ. 246.
1709. « Τάξις τῆς νοδαρικῆς » τῆς νήσου Παξῶν, ἐδ. ὑπὸ Γ. Πετροπούλου, σ. 158-159.
1715. Συνθήκη παραδόσεως νήσου Τήνου εἰς τοὺς Τούρκους, ἐδ. ὑπὸ Ἑπ. Γεωργαντοπούλου, Τηνιακά (1889) σ. 233.
- 1716 - 1733. Διάγνωσις πΚ., δι' ἧς κηρύσσεται διακελυμένη ἡ μεθ' ἱερολογίας μνηστεία, ἀποδημοῦντος τοῦ μνηστήρος ἐπὶ πενταετίαν, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' σ. 209.
1721. Φιρμάνιον τῆς 21 Ὀκτ., περὶ ἀπαγορεύσεως συνάψεως τρίτου γάμου

μεταξὺ χριστιανῶν, μέσφ τῶν τουρκικῶν Ἀρχῶν, μνημ. ὑπὸ Ἰ. Βασιλαβέλλη, ἐκ κωδ. 30, σ. 182, Ἱεροδικείου Θεσσαλονίκης, ἐν π. Μακεδονικά 2, σ. 104.

**1755.** Φιρμάνιον σ. Ὄσμάν Γ', περὶ μὴ τελέσεως γάμου μεταξὺ μουσουλμάνου καὶ χριστιανῆς, ἀνευ συναινέσεως ἀμφοτέρων. Πρβλ. Χρ. Β. Μαυροπούλου, Τουρκ. ἔγγραφα ἀφορῶντα ἱστορίαν Χίου (Ἀθ. 1920) σ. 119.

**1763.** Βεράτιον ὑπὲρ μ. Βιδινίου Ἰωσήφ' τὸ πρωτότυπον ἐν Ἑθν. Βιβλ. Σόφιας' ἐξεδόθη μετὰ τσεχικῆς μεταφρ. ὑπὸ Joseph Kabrda. Παρατηρήσεις ἐπ' αὐτοῦ ὑπὸ μ. Ἡλιουπόλεως Γενναδίου, ἐν π. Ὁρθοδοξία 13 (1938) σ. 169-175.

**1776.** «...πίστιν ποιούμεν οἱ κάτωθι... νοιάριοι... Παζῶν... ὅτι παλαιόθεν δὲν ἦτο ποτὲ ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ ἀνάγνωσις εἰς τὶς διαθῆκες... μόνον ἄρχισεν ἡ αὐτὴ συνήθεια ἀπὸ τοὺς ρεβιζόρους τῶν Κοριφῶν καὶ μᾶς ἐδόθη εἰς εἴδησιν ἀπὸ τοῦ 1776 ἕως τοῦ νῦν καὶ ἔτιζι πρᾶττομεν τὴν σήμερον [1783]...». Ἐδ. ὑπὸ Πετροπούλου, σ. 368.

**1797.** Ἱεροδικαστικὴ πράξις 21 Δεκ. περὶ διακανονισμοῦ κληρονομίας ἐξ ἀδιαθέτου μεταξὺ ἐλλήνων ἀδελφῶν, ἐξ ὧν ὁ εἷς ἐξιλαμίσθη, ζώντος τοῦ πατρός των, μνημ. ὑπὸ Ἰ. Βασιλαβέλλη, ἐκ κώδ. 169, σ. 49, Ἱεροδικείου Θεσσαλονίκης, ἐν π. Μακεδονικά 2, σ. 114.

**1814.** «Εἰδήσεις ἀπὸ μέρος Καντζελλαρίας τῆς νήσου Πειζῶν πρὸς ἀπαντας τοὺς καπετανεοὺς», ἐδ. ὑπὸ Ἰ. Βισβίτζη, ἐν ΕΑΙΕΔ 3 (1950) σ. 10 ἐπ.

**1817.** Νικ. Κεφαλαῖ, Θαλάσσιος νομοθεσία, συναθροισμένη ἀπὸ διαφόρους νομοθέτας θαλασσίους εὐρωπαϊκοὺς καὶ πλουτισμένη ἀπὸ διαφόρους φυλαττομένας συνηθείας...(Βιέννη).

**1821.** Ὁργανισμὸς Πελοποννησιακῆς Γερουσίας, 27 Δεκ. Κεφ. Α' «Χρέη καὶ δικαιώματα τῶν ἐφόρων τοῦ χωρίου εἶναι... δ') νὰ συμβιβάζωσι τὰς συμπιπτούσας διαφορὰς καὶ κρίσεις, τὰς ὁποίας ὅταν δὲν δύνανται νὰ ἐξισάσωσι, νὰ μεταπέμπωσιν εἰς ἀνώτερον κριτήριον». Κεφ. Γ' λα'. «Ἀχρὶ τοῦ διοργανισμοῦ τῶν τακτικῶν νόμων θέλουσιν ἔχειν τὸ κῆρος οἱ σωζόμενοι νόμοι τῶν χριστιανῶν βασιλέων τῆς Κωνσταντινουπόλεως». Ἐδ. ὑπὸ Ἀ. Μάμουκα, Τὰ κατὰ τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, Α' σ. 113 καὶ 120.

— Ὁργανισμὸς Γερουσίας Δυτ. Ἑλλάδος τῆς 4 Νοεμβρίου. Κεφ. Ε': Καθῆκον τοῦ προεστώτος ἢ τῶν δύο προεστώτων ἐκάστου χωρίου εἶναι: ... 4) «ὁ συμβιβασμὸς τῶν ἐμπιπτούσων διαφορῶν καὶ κρίσεων, τὰς ὁποίας, ὅταν δὲν ἡμποροῦν νὰ ἐξισάσωσι, νὰ πέμπουν εἰς ἀνώτερον Κριτήριον», ἐδ. ὑπὸ Ἀ. Μάμουκα, ἐνθ' ἀν. σ. 31



- Νομικὴ Διάταξις Ἀνατ. Χέρσου Ἑλλάδος, 15 Νοεμβρίου. Τμ. Α' κεφ. Α' περὶ ἰθαγενείας. Μεταξὺ ἄλλων: § ΙΘ'. « *Ξένος δὲν δύναται ἑλληνίδα νὰ συζευχθῇ* ». § ΚΔ': « *Ξένος, ἂν ἑλληνίδα ἐφθασε νὰ συζευχθῇ, ξένη αὐτὴ θεωρεῖται ἀπὸ τοὺς Νόμους, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ξένα, καὶ οἱ ἀπόγονοι αὐτῶν ξένοι* ». Τμ. Β', κεφ. Γ' § Γ': « *Εἰς ἕκαστον τούτων τῶν χωρίων, κατ' ἐκλογὴν διορίζονται μὲ κοινὴν τῶν κατοίκων συγκατάθεσιν, ἓνας ἢ δύο... Αὐτοὶ οἱ προεσιτῶτες νὰ κρίνωσι καὶ τὰς ὑποθέσεις τῶν χωρίων· αἱ ἀποφάσεις αὐτῶν ἀνακρίνονται ἀπὸ τὸ γενικὸν Κριτήριον τῆς ἐπαρχίας* ». § Κ': « *Ἡ ἐπαρχία ὅσα ἰδιαίτερα ἔθιμα ἔχει, προβάλλει εἰς τὸν Ἀρειὸν Πάγον, καὶ αὐτὸς ἀποφασίζει* ». Τμ. Γ' κεφ. Α' § Α': « *Οἱ Κοινωνικοὶ Νόμοι σήμερον δὲν προσδιορίζονται* ». Β' « *Οἱ Κοινωνικοὶ Νόμοι τῶν ἀειμνήστων χριστιανῶν αὐτοκρατόρων τῆς Ἑλλάδος μόνοι ἰσχύουσι κατὰ τὸ παρὸν εἰς τὴν Ἀνατ. Χέρσον Ἑλλάδα* ». § Γ': « *Ὁ Ἀρειὸς Πάγος νὰ φροντίσῃ νὰ μεταφέρῃ εἰς τὴν σημερινὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν τοῦτο τὸ μέρος τῶν Βασιλικῶν, προσδιορίζων τὰς ἀντιφάσεις κατὰ τὸ κοινῶς συμφερότερον* ». § Δ': « *Ὁ Ἀρειὸς Πάγος νὰ προσκαλέσῃ τοὺς ἀρχιερεῖς τῶν ἐπαρχιῶν τῆς περιφερείας του, καὶ νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὴν ἐπίκρισιν αὐτῶν τὴν ἐκλογὴν ταύτην τῶν Κοινωνικῶν Νόμων καὶ ἐπικυρωθεῖσαν οὕτω νὰ δημοσιεύσῃ διὰ τοῦ τύπου* ». Τμ. Γ' κεφ. Α' § Α': « *Ἀπὸ τὰ αὐτὰ Βασιλικά νὰ γίνῃ καὶ τούτων ἐκλογὴ* ». § Β': « *Ἡ ἐκλογὴ νὰ εἶναι ἀνάλογος μὲ τοὺς καιροὺς καὶ τὰς περιστάσεις* ». § Γ': « *Νὰ καθυποβληθῇ καὶ αὐτῶν ἡ ἐκλογὴ εἰς τὴν ἐπίκρισιν τῶν ἀρχιερέων διὰ τοῦ Κριτηρίου τοῦ Ἀρείου Πάγου* ». § Γ': « *Εἰς τὰ ἐμπορικὰ παραδέχεται ἡ Ἀνατ. Χέρσος Ἑλλάς, ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸν Ἑμπορικὸν Κώδικα τῆς Γαλλίας, ἂν καὶ ἡ Ἑθνικὴ Βουλὴ δέχεται αὐτόν* ». Ἐδ. ὑπὸ Ἀ. Μάμουκα, ἔνθ' ἄνωτ. Α' σ. 43-76.

1822. Ὁργανισμὸς τῶν Ἑλληνικῶν Ἐπαρχιῶν, τῆς 30 Ἀπριλίου. § λγ': « *Οἱ [δημογέροντες] ἐκτελοῦσι τὰ χρέη τῶν εἰρηνοποιῶν Κριτῶν* ». Ἐδ. ὑπὸ Ἀ. Μάμουκα, ἔνθ' ἄνωτ. Γ' σ. 67.

- Ποιν. Στρατ. διατάξεις τῆς 2 Μαρτίου, ἔδ. ὑπὸ Ἰ. Θεοφανίδου, Ἱστορ. Ἀρχεῖον, τ. Α' Ἱστορ. σχόλια, σ. 171 ἐπ.

1829. Ἐγγραφοὶ 19 Μαρτίου Δημογεροντίας Σπεισῶν πρὸς Ἰ. Καποδίστριαν, περὶ ἐφαρμογῆς τῶν ἐθίμων των, ἔδ. ὑπὸ Ἰ. Βισβίτζη, ἐν π. Ἀθηνᾶ 53 (1949) σ. 239.

- Ἐγκύκλιον γράμμα Ἰγνατίου, μ. Ἡρακλείας, κατὰ τῶν πολυτελῶν κεντημάτων, κλπ. τῶν διδομένων χάριν προικός, ἔδ. ἐν π. Ὁρθοδοξία 29 (1954) σ. 78 ἐπ.

1830. Ἐγκύκλιος Σεπτεμβρίου, τῆς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματείας, ὑπ' ἀριθ. 3172, περὶ ἐθίμων, ἐδ. ὑπὸ Ἰ. Βι σ β ί ζ η, ἐν π. Ἀθηνᾶ, 53 (1949) σ. 250 ἐπ.
1835. Ἐγκύκλιος πΚ. τῆς 31 Δεκ., περὶ τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς ἔγκυρον τοῦ γάμου σύστασιν, ἐδ. ὑπὸ Γ ε δ ε ώ ν, Καν. Διατ. Α' σ. 369 καὶ ὑπὸ Θ ε ο τ ο κ ᾶ, σ. 195 ἐπ.
1836. Φιρμάνιον σ. Μαχμούτ Β', περὶ προνομίων τῶν νήσων Πάτμου, Ἰκαρίας, Λέρου καὶ Καλύμνου, ἐδ. ὑπὸ Μ. Μ α λ α ν δ ρ ᾶ κ η, ἐν π. Ἑλληνικά 11, σ. 187.
- Συμφωνητικὸν 1 Αὐγ. περὶ ρυθμίσεως τῶν προικοσυμφώνων ἐν Βούρμπιανῇ τῆς Ἡπείρου, ἐδ. ὑπὸ Κ. Φ ρ ό ν τ ζ ο υ, ἐν π. Ἡπειρ. Ἑστία 4 (1955) σ. 322 ἐπ.
1838. Ἐγγραφὸς Συμφωνία ἀπὸ 17 Μαΐου περὶ τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου προικὸς ἐν χωρίοις Ζαγορίου, ἐδ. ὑπὸ Κ. Φ ρ ό ν τ ζ ο υ, ἐνθ' ἀνωτ. σ. 229 - 231.
1840. Περὶ ρυθμίσεως τῶν προικοσυμφώνων κλπ. ἐν ἐπαρχίᾳ Πωγωνιανῆς καὶ Βελλᾶς τῆς Ἡπείρου, ἀπὸ 1 Σεπτ., ἐδ. ὑπὸ Κ. Φ ρ ό ν τ ζ ο υ, ἐνθ' ἀνωτ. σ. 328 ἐπ.
1842. Βεράτιον σ. Ἀβδοῦλ Μετζήτ πρὸς τὸν Ἡρακλείας Διονύσιον, ἐδ. ὑπὸ Τ. Γ ρ ι τ σ ο π ο ύ λ ο υ, ἐν ΑΘΛΓΘ 21 (1956) σ. 238 ἐπ.
- Συμβόλαιον βεκίλῃ Ζαγορίου, ἐδ. ὑπὸ Δ. Μ. Σ ά ρ ρ ο υ, ἐν Δωδώνῃ, ἡπειρ. ἡμερολογίῳ τοῦ 1899, σ. 83 ἐπ. Ἀριθρ. Ε': « Ὅλας τὰς μερικὰς ὑποθέσεις καὶ συμπιπτούσας διαφορὰς τῶν πατριωτῶν θέλει τὰς διορίζει ἕξω εἰς τὰ χωρία νὰ θεωρῶνται ἀπὸ τοὺς προκρίτους καὶ εἰδημονεστέρους χωριανοὺς μὲ κομπρομειακὸν ἔγγραφον κατ' ἐκλογὴν τῶν ἰδίων διαφορομένων, καὶ ὅποιαν ἀπόφασιν κάμουν οἱ αἵρετοὶ κριταὶ θέλει ἔχει τὸ κῦρος καὶ ὁ κοινὸς βεκίλῃς εἶναι εἰς χρέος νὰ ἐκτελῇ αὐτήν, εἰς ὅποιον δὲ χωρίον δὲν εὐρίσκονται εἰδήμονες νὰ διορίζωνται ἀπὸ ἄλλα χωρία ».
1845. τῆς 5 Ἰουλίου, « Στίμα » ἐπὶ τῶν προικῶν Ζαγορίου, ἐδ. ὑπὸ Δ. Σ ά ρ ρ ο υ, ἐν π. Ἡπ. Χρονικά 2 (1927) σ. 297 καὶ ἀνεδ. ὑπὸ Κ. Φ ρ ό ν τ ζ ο υ, ἐνθ' ἀνωτ. σ. 315 ἐπ.
- τῆς 28 Ἰουνίου. Θέσπισμα περὶ προικῶν ἐν Ἰωαννίνοις, ἐδ. ὑπὸ Κ. Φ ρ ό ν τ ζ ο υ, ἐνθ' ἀνωτ. σ. 317 ἐπ.
1855. τῆς 1 Φεβρ. Πρακτικὸν περὶ καθηκόντων τινῶν τῆς δημογεροντίας [Χίου], ἐδ. ὑπὸ Α r g e n t i, σ. 231 - 232.
1861. τῆς 27 Σεπτ. Ὁργανισμὸς τῆς Κοινότητος [Χίου], ἐδ. ὑπὸ Α r g e n t i, σ. 232 - 244 (ἕξ ἄρθρων 52).
1869. Ἐγκύκλιος 16 Ἰουνίου, μ. Πρεβέτης Σεραφεῖμ, περὶ ἀρραβῶνος (βάσει π/κῆς ἐγκυκλίου) ἐν κώδικι μ/πόλεως Πρεβέτης (σ. 267 - 268),

ἐδ. ὑπὸ Φιλαρέτου Βιτάλη, ἐν π. Ἑπειρ. Ἑστία 6 (1957) σ. 623. § Ζ': «Ἐν τῇ διαλύσει ἀρραβῶνος, μόνον τὸ τοῦ ἀρραβῶνος δακτυλίδιον θέλει δίδει διπλοῦν ὁ μετανοῶν, τὰ δὲ ἄλλα συμβάντα ἔξοδα εἰς φαγοπότια καὶ κεράσματα θέλουν λογίζεσθαι μηδέν, οὐδὲ ἠμποροῦν νὰ ἀπαιτῶνται».

1914. Καταστατικὸν τῆς ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. Ἐγκρίσει τῆς Ἱ. Συνόδου. (Λευκωσία 1914). Τὰ ἀρθρα 67-79 περὶ γάμου καὶ διαζυγίου.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Σ. ΓΚΙΝΗΣ